

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Rindalsveien 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: 73 19 93 87
E-post: hesmo@statsforvalteren.no

INGUNN TØRSET
Moanvegen 8
6657 RINDAL

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2021/11999-0

Deres ref.

Dato 25.11.2021

Trollheimen landskapsvernområde - Dispensasjon for bruk av snøscooter for å hente fram sau som står igjen i fjellet - Ingunn Tørset

Det vises til telefon og epostdialog mellom Ingunn Tørset og verneområdeforvalter Hege Sæther Moen ved flere anledninger i uke 45. Det ble gitt muntlig tillatelse til kjøring, og rapportert tilbake på utført oppdrag. Forvalter holdt SNO orientert om motorferdselen i forbindelse med oppdraget med å hente ned de savna sauene. Dispensasjonen som følger er laget i etterkant av oppdraget.

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Ingunn Tørset
Adresse/postnummer/sted:	Moanvegen 8, 6657 Rindal
Sjåfør (-er):	Ingunn Tørset, Bjarne Helgetun, Elisabeth og Einar Asphaug, Harald Nerland og Stig Inge Wærum
Kjøretøy/ reg.nr:	Inntil 3 snøscootere med sleder i følge fordelt på to dager.

Transportformål

Hjemtransport av sau som står fast / står igjen i beiteområdet ved Rypfjellet i Rindal kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

a) «Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, td. frakting av for, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt.»

Vilkår for transporten

Kjøretrase	Kjøringen er utført slik:
------------	---------------------------

Landskapsvernområder: Trollheimen og Innerdalen

Naturreservater: Minnildalsmyrene og Svartåmoen

	<p><u>Tirsdag 09.11.21</u> Stig Inge Wærum kjører inn Foldalen langs Gråsjøen, til Rinbekken og opp mellom Kufjellet og Kongsrøfjellet mot Rypfjellet.</p> <p><u>Søndag 14.11.21</u> tre snøscootere med sleder i følge med Ingunn Tørset og Bjarne Helgetun, Elisabeth og Einar Asphaug, samt Harald Nerland. De tok seg inn til Rypfjellet etter trase langs Gråsjøen til Ringbekken, deretter oppover, mellom Kufjellet og Kongsrøfjellet, videre ned mot Nonstælet. Sauene ble hentet ved Tverrveggen.</p>
Antall turer / varighet	<p>Kjøringen ble utført i to deler og ble til sammen 4 tur/retur området Rypfjellet via Foldalen.</p> <p>Tirsdag 09.11.21 en snøscooter tur/retur Søndag 14.11.21 tre snøscootere tur/retur</p>
Tidsrom	<p>For å kunne samle nok personell for å gjennomføre oppdraget ble turen tatt søndag formiddag. Kjøretidsbegrensninger ble ikke vektlagt av hensyn til dyrevelferden.</p>

Forholdet til annet lovverk

Kjøringen kan skje med direkte hjemmel i lov m motorferdsel.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling:

Det vises til telefon og epostdialog mellom Ingunn Tørset og verneområdeforvalter Hege Sæther Moen ved flere anledninger i uke 45. Det ble gitt muntlig tillatelse til kjøring, og rapportert tilbake på utført oppdrag. Forvalter holdt SNO orientert om motorferdselen i forbindelse med oppdraget med å hente ned de savna sauene. Dispensasjonen som følger er laget i etterkant av oppdraget.

Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 04.03.2020 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Det er et generelt kjøreforbud i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for omsøkte transport med hjemmel i verneforskriften kap. IV punkt 5.3

5.3 a) «Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, td. frakting av for, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt.»

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.

Vurderinger

Søker hadde her et ekstraordinært transportbehov da det var funnet 8 sauer i beiteområdet hennes ved Rypfjellet. Det ble etter dialog med verneområdeforvalter gitt muntlig tillatelse for å hente ned sauen med snøscooter tirsdag 09.11.2021, men mangel på mannskap gjorde at det var vanskelig å lykkes. Nytt forsøk ble gjort igjen søndag 14.11.2021, da med 5 personer og 3 snøscootere med sleder. Til sammen 7 sauer ble hentet ned, 2 søyer og 5 lam.

Det er åpning både i forvaltningsplanens retningslinjer og verneforskriften for å kunne imøtekomme søknaden og den er derfor behandlet derfor delegert av forvalter.

Av hensyn til dyrevelferd er det ikke gjort nærmere vurderinger av trase og tidsrom for kjøringen, heller ikke valg av transportmetode er vurdert av forvaltningsmyndigheten.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra forvaltningsplan for Trollheimen, opplysninger fra saueier og generell kunnskap om skader og forstyrelse ved motorferdsel i utmark. Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I dette tilfellet var vi i grenseland for at det kan sies å være nok snø for transport med snøscooter, men det ble likevel åpnet for dette av hensyn til muligheten for å berge dyr som står fast i fjellet i et område med jerv, og med liten eller ingen tilgang på mat.

Det er også allment kjent at støy fra motorferdsel virker generende på friluftslivet. I denne saken er hensynet til friluftslivet satt tilside av hensyn til dyrevelferden.

Det ble vurdert å være tilstrekkelig kunnskap for å kunne gi dispensasjon i saken, og § 9 «Føre-var-prinsippet» ble ikke tatt i bruk.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er knyttet til transport til setre og hytter, reindriftas bruk av snøscooter ved tilsyn og driving av sine dyr og SNO's oppsynsaktivitet. På denne tiden av året er det lite eller ingen motorferdsel i fjellet, og artsmangfold / dyreliv er lite sårbart for forstyrrelse.

Normalt legges det strenge føringer for at marken er frossen og snødekt før snøscooter kan gis dispensasjon. Her ble det lagt vekt på saueeiers vurdering av at det var mulig å ta seg fram med snøscooter, mer enn vurdering av om det var nok snø i terrenget til ikke å gi skade på vegetasjon. Det vurderes derimot å være forbigående skade på vegetasjon ved enkeltstående bruk av snøscooter på denne tiden av året, og i områder det sjelden kjøres.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Normalt skulle sauene vært hentet ned før det blir behov for å bruke motorkjøretøy. Og av hensyn til vegetasjon var nok helikopter en bedre løsning enn snøscooter, men også adskillig dyrere for dyreeier, og også en løsning som i større grad ville forstyrre / skade dyrene.

Tid og omfang av transport vil påvirke natur og andre brukere. I denne saken ble hensynet til dyrevelferden veid å være viktigere enn eventuell skade på vegetasjon i områder med lite snø.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL